ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถและความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2

The Relationship Between Perceived Competence and Actual Competence in Conducting Classroom Action Research Among Teachers: A Case Study of Schools Under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 2

ปฐมพรณ์ อินทรางกูร ณ อยุธยา*, สิริกร โตสติ**,
ธนภัทร จันทร์เจริญ***, และ ศุนิสา ทดลา****

Pathomporn Indrangkura na Ayudthya*, Sirikorn Tosati**,
Tanaput Chancharoen***, and Sunisa Todla****

*หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยธนบุรี
**สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
***หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการศึกษาและนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
****สาขาวิชากลุ่มวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
*Master of Education Program in Educational Administration, Thonburi University
**Educational and Psychological Test Bureau, Srinakharinwirot University
***Master of Education Program in Educational Management and Learning Management Innovation, Bansomdejchaopraya Rajabhat University
****Teacher Professional Studies Program, Faculty of Education, Bansomdejchaopraya Rajabhat University
Corresponding Author: ปฐมพรณ์ อินทรางกูร ณ อยุธยา
อีเมล: dr.pathomporn@gmail.com

บทความวิจัย
วันที่รับบทความ: 9 กรกฎาคม 2568 วันที่แก้ไขบทความ: 14 สิงหาคม 2568 วันที่ตอบรับบทความ: 29 สิงหาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการรับรู้ความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 2) ศึกษาความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรีเขต 2 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถและความสามารถที่แท้จริงในการ

ทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตราชบุรีเขต 2 ประชากรได้แก่ ครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 จำนวน 54 คน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 จำนวน 16 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) ในการศึกษาการรับรู้ความสามารถและความสามารถที่แท้จริง และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) ใช้ในการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถและความสามารถที่แท้จริง

ผลการศึกษา พบว่า 1) ระดับการรับรู้ความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.11) 2) ความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.91) 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถและความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 มีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย (r = .019)

คำสำคัญ : การรับรู้ความสามารถ, ความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

Abstract

This research aimed to: 1) investigate the level of teachers' perceived competence in conducting classroom action research in schools under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 2, 2) examine the actual competence of teachers in conducting classroom action research in the same schools, and 3) explore the relationship between perceived competence and actual competence in conducting classroom action research. The population consisted of 54 teachers in schools under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 2. The sample comprised 16 teachers from schools under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 2, who were selected by simple random sampling. The statistics employed in the study included mean ($\overline{X}$) and standard deviation (SD.) for analyzing the levels of perceived and actual competence, and the correlation coefficient (r) for examining the relationship between perceived competence and actual competence.

The results revealed that 1) The level of teachers' perceived competence in conducting classroom action research was high. ($\overline{X}$ = 4.11) 2) The level of actual competence in conducting classroom action research was also high. ($\overline{X}$ = 3.91) 3) However, the correlation between perceived competence and actual competence in conducting classroom action research was found to be low. (r = .019)

Keywords: Perceived Competence, Classroom Action Research

บทนำ

การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนนับเป็นภารกิจสำคัญของครูผู้สอน ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้และปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง “การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน” (Classroom Action Research) จึงเป็นเครื่องมือที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาวิชาชีพด้วยตนเอง (Kemmis, McTaggart, & Nixon, 2014). ผ่านการวางแผน ปฏิบัติ สังเกต และสะท้อนผลตามบริบทจริงในห้องเรียน กระบวนการดังกล่าวไม่เพียงแต่ช่วยแก้ปัญหาหรือพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เท่านั้น แต่ยังเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ การสะท้อนผลการปฏิบัติงาน และการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมีเหตุผล (Hattie, 2012) ซึ่งล้วนเป็นคุณลักษณะสำคัญของครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 (Darling-Hammond, 2017)

การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน คือ กระบวนการที่ครูหรือผู้สอนใช้วิธีวิจัยอย่างเป็นระบบภายใต้สถานการณ์การเรียนการสอนจริง เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยครูทำหน้าที่ทั้งเป็นผู้วิจัยและผู้ปฏิบัติไปพร้อมกัน (วณิชชา สิทธิพล, 2562) การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีรากฐานทฤษฎีจากแนวคิดของ Kurt Lewin ซึ่งเน้นกระบวนการ PAOR (Plan – Act – Observe – Reflect) เป็นวงจรที่ช่วยให้ครูสามารถแก้ปัญหาและพัฒนาแนวทางการทำงานของตนเองได้อย่างมีระบบ โดยเฉพาะในบริบทของการศึกษา ครูสามารถใช้กระบวนการนี้ในการปรับปรุงแผนการสอน พฤติกรรมผู้เรียน หรือแม้แต่บรรยากาศในชั้นเรียนได้อย่างต่อเนื่อง (Lewin., K., 1946)

การทำวิจัยในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพนั้น ครูจำเป็นต้องมีความสามารถเฉพาะด้านหลายประการ เช่น การตั้งคำถามวิจัยอย่างมีเป้าหมาย การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงทดลอง การเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลจากชั้นเรียนจริง ตลอดจนการสังเคราะห์และสะท้อนผลจากกระบวนการเรียนรู้เหล่านั้น อย่างไรก็ตาม การมีทักษะและความสามารถที่แท้จริง (Actual Competence) เพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอต่อความสำเร็จ ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งคือ การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) หรือความเชื่อมั่นของครูว่าตนมีศักยภาพที่จะดำเนินกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนได้สำเร็จ (Bandura, 1997) ความเชื่อมั่นนี้ส่งผลโดยตรงต่อความมุ่งมั่นพยายามและความอดทนเมื่อเผชิญกับอุปสรรคในการทำวิจัย ในทางกลับกัน อาจเกิดช่องว่างระหว่างความสามารถที่รับรู้กับความสามารถที่แท้จริงได้ ซึ่งอธิบายได้ด้วยปรากฏการณ์ "Dunning-Kruger effect" ที่ชี้ว่าผู้ที่มีความสามารถน้อยอาจมีแนวโน้มประเมินความสามารถของตนเองสูงเกินจริง ในขณะที่ผู้มีความสามารถสูงกลับประเมินตนเองต่ำกว่าความเป็นจริง (Dunning, 2011) ดังนั้น กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนที่เน้นการสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflective Practice) จึงไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือพัฒนาการสอน แต่ยังเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้ครูสามารถเทียบเคียง (Calibrate) การรับรู้ความสามารถของตนเองให้สอดคล้องกับความสามารถที่แท้จริงได้อย่างแม่นยำยิ่งขึ้น นำไปสู่การพัฒนาตนเองอย่างตรงจุดและยั่งยืน ท้ายที่สุดแล้ว ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนไม่เพียงแต่เกี่ยวข้องกับทักษะการวางแผนและการวิเคราะห์ข้อมูลเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการยึดมั่นในหลักจริยธรรม เช่น การเคารพสิทธิของผู้เรียนและการใช้ข้อมูลอย่างโปร่งใส (สุภาพร สุดบรรทัด, 2562)

การส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน สำนักงานคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา (สพป.) ราชบุรีเขต 2 ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้จึงร่วมมือกับมหาวิทยาลัยธนบุรี ในการจัดอบรมวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพของครูในการออกแบบและดำเนินการวิจัยในบริบทของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

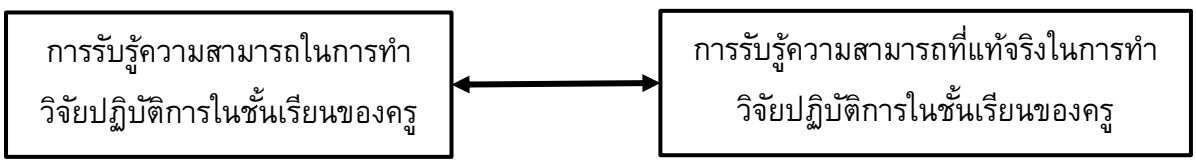
อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการจัดอบรม แต่ยังไม่มีข้อมูลชัดเจนว่า ครูมีการรับรู้ความสามารถของตนในระดับใด และความสามารถที่แท้จริงในการดำเนินการวิจัยนั้นอยู่ในระดับที่เหมาะสมหรือไม่ ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงต้องการตรวจสอบทั้งระดับการรับรู้และความสามารถที่แท้จริงของครูในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ตลอดจนศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถและความสามารถที่แท้จริงของครู ซึ่งมีการศึกษาถึงบทบาทของการรับรู้ความสามารถของตนเองที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู รวมถึงการพัฒนาทางวิชาชีพจะช่วยเพิ่มทักษะเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถวางแผนการพัฒนาการทำวิจัยของครูอย่างตรงจุดและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2
2. เพื่อศึกษาความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถและความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถและความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 ผู้วิจัยสามารถสร้างกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 2) เพื่อศึกษาความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถและความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 โดยใช้วิธีเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามที่รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 จำนวน 54 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 จำนวน 16 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ 1) แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู และ 2) แบบประเมินการรับรู้ความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูสำหรับผู้เชี่ยวชาญทำการประเมิน

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู โดยให้ครูประเมินความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของตนเอง ซึ่งมีรายละเอียดของขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องความสามารถในการรับรู้การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู จากนั้นนำมากำหนดขอบเขตที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยามเพื่อใช้ในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู และตรวจสอบเนื้อหาว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.3 ผู้วิจัยหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) หรือ Index of Item - Objective Congruence (IOC) โดยได้กำหนดคะแนนให้กับข้อคำถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านที่เป็นผู้รับผิดชอบในการประเมินให้คะแนน

+1 ถ้าแน่ใจว่าคำถามสามารถวัดได้ตรงตามเนื้อหา

0 ถ้าไม่แน่ใจว่าคำถามสามารถวัดได้ตรงตามเนื้อหา

-1 ถ้าแน่ใจว่าคำถามไม่สามารถวัดได้ตรงตามเนื้อหา

การตีความผล IOC มีค่าตั้งแต่ 0.5 – 1 แสดงว่าข้อคำถามมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและใช้ได้ แต่ถ้า IOC มีค่าน้อยกว่า 0.5 แสดงว่าข้อคำถามต้องปรับปรุงหรือควรตัดทิ้ง ซึ่งแบบสอบถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

2. แบบประเมินการรับรู้ความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูสำหรับผู้เชี่ยวชาญทำการประเมิน

ผู้วิจัยใช้แบบประเมินการรับรู้ความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูสำหรับให้ผู้เชี่ยวชาญทำการประเมิน ซึ่งมีรายละเอียดของขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องความสามารถในการรับรู้การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู

2.2 ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน จากนั้นนำมากำหนดขอบเขตสำหรับการทำหัวข้อการประเมิน

2.3 สร้างแบบประเมินเกี่ยวกับการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสำหรับครู เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสามารถที่แท้จริงของครูที่ทำงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา IOC แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.4 ผู้วิจัยหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) หรือ Index of Item - Objective Congruence (IOC) โดยได้กำหนดคะแนนให้กับข้อคำถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านที่เป็นผู้รับผิดชอบในการประเมินให้คะแนน

+1 ถ้าแน่ใจว่าคำถามสามารถวัดได้ตรงตามเนื้อหา

0 ถ้าไม่แน่ใจว่าคำถามสามารถวัดได้ตรงตามเนื้อหา

-1 ถ้าแน่ใจว่าคำถามไม่สามารถวัดได้ตรงตามเนื้อหา

การตีความผล IOC มีค่าตั้งแต่ 0.5 – 1 แสดงว่าข้อคำถามมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและและใช้ได้ แต่ถ้า IOC มีค่าน้อยกว่า 0.5 แสดงว่าข้อคำถามต้องปรับปรุงหรือควรตัดทิ้ง ซึ่งแบบประเมินมีค่า IOC =1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือ 2 ประเภท ได้แก่ 1) แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู และ 2) แบบประเมินการรับรู้ความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูสำหรับผู้เชี่ยวชาญทำการประเมิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามแจกให้ครูผู้เข้าร่วมโครงการมหาวิทยาลัยธนบุรีกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่นโรงเรียนประถมศึกษาและขยายโอกาสสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเองในด้านการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 16 คน

2. แบบประเมินการรับรู้ความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูสำหรับผู้เชี่ยวชาญทำการประเมิน

ผู้วิจัยนำผลงานวิจัยที่ครูทั้งหมด 16 คนได้จัดทำขึ้นหลังจากเข้าร่วมโครงการ ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ทำการประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพื่อสะท้อนถึงความสามารถที่แท้จริงของครูในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์หลังจากได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบประเมิน จากนั้นจึงนำข้อมูลมาประมวณผลวิเคราะห์ด้วยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการประมวณผลค่าสถิติ สำหรับสถิติที่ใช้วิเคราะห์ มีดังนี้

1. แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเกี่ยวกับ การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนประกอบไปด้วยข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)

2. แบบประเมินการรับรู้ความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูสำหรับผู้เชี่ยวชาญทำการประเมิน ซึ่งมีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ เกี่ยวกับเกณฑ์ที่ใช้วัดงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)

3. ทดสอบหาความสัมพันธ์โดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) ใช้ในการหาความสัมพันธ์กันระหว่างคะแนนจากการประเมินตนเองกับคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถและความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2

เกณฑ์การแปลผล

ผู้วิจัยได้แบ่งเกณฑ์แปลผลตามวัตถุประสงค์ มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

1. การเปรียบเทียบระดับการรับรู้ความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 และการเปรียบเทียบความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 เปรียบเทียบกับเกณฑ์ (สมนึก ภัททิยธนี, 2567) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$)	**แปลความหมาย**
4.51 – 5.00	มากที่สุด
3.51 – 4.50	มาก
2.51 – 3.50	ปานกลาง
1.51 – 2.50	น้อย
1.00 – 1.50	น้อยที่สุด

2. แบบสอบถามและแบบประเมินที่ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้ว และนำค่าเฉลี่ยรายข้อและค่าเฉลี่ยรวมมาเปรียบเทียบเกณฑ์ดังนี้ (Cohen, J., 1988)

ค่า r น้อยกว่า 0.30 หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันน้อย

ค่า r เท่ากับ 0.31 – 0.50 หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันปานกลาง

ค่า r เท่ากับ 0.51 – 1.00 หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันมาก

การพิจารณาทิศทางความสัมพันธ์

ค่า r เป็นบวก (+) = ความสัมพันธ์ทางเดียวกัน

ค่า r เป็นลบ (–) = ความสัมพันธ์ตรงข้าม

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถและความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู ได้นำเสนอข้อมูลที่ได้มาจากการวิเคราะห์คะแนนของครูและของผู้เชี่ยวชาญ โดยแบ่งการนำเสนอข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ระดับการรับรู้ความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู กรณีศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์การรับรู้ความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู

ข้อ	รายการ	Mean	SD	แปลความ
1.	ท่านสามารถกำหนดและวิเคราะห์ปัญหาที่ต้องการทำวิจัยได้	4.19	0.54	มาก
2.	ท่านสามารถสืบค้น/ค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาในการทำวิจัยได้	4.31	0.60	มาก
3.	ท่านสามารถตั้งชื่องานวิจัยได้ถูกต้องตามหลักการ	4.19	0.75	มาก
4.	ท่านสามารถเขียนความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาได้อย่างชัดเจน	4.00	0.63	มาก
5.	ท่านสามารถกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยสอดคล้องกับชื่อเรื่อง/ประเด็นการวิจัย	4.19	0.66	มาก
6.	ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการออกแบบการวิจัย	4.00	0.73	มาก
7.	ท่านสามารถสร้างเครื่องมือวิจัยที่มีคุณภาพ	3.94	0.68	มาก
8.	ท่านสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเอง	4.13	0.62	มาก
9.	ท่านสามารถเลือกใช้สถิติได้ถูกต้อง เหมาะสม	4.13	0.72	มาก
10.	ท่านสามารถเขียนรายงานการวิจัย/เผยแพร่ผลวิจัยที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.00	0.82	มาก
	เฉลี่ยรวม	**4.11**	**0.67**	**มาก**

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาระดับความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู ที่ได้ทำการประเมินความสามารถด้วยตนเอง พบว่า ความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูทุกข้ออยู่ในระดับ มาก ($\overline{X}$ = 4.11, SD. = 0.67) เมื่อจำแนกตามข้อคำถาม พบว่า มีความสามารถในระดับมากทุกข้อ เมื่อจำแนกตามรายการประเมิน พบว่า รายการที่มีระดับสูงสุด ($\overline{X}$ = 4.19) คือ สามารถกำหนดและวิเคราะห์ปัญหาที่ต้องการทำวิจัยได้ สามารถตั้งชื่องานวิจัยได้ถูกต้องตามหลักการ และสามารถกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยสอดคล้องกับชื่อเรื่อง/ประเด็นการวิจัย ส่วนรายการที่มีระดับต่ำสุด ($\overline{X}$ = 3.94) คือ สามารถสร้างเครื่องมือวิจัยที่มีคุณภาพ

ตอนที่ 2 ความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู กรณีศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู

หัวข้อการประเมิน	Mean	SD	แปลความ
1. ความชัดเจนของชื่อเรื่องการวิจัย	4.53	0.40	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์การวิจัย สอดคล้องกับชื่อเรื่อง/ประเด็นการวิจัย	3.44	0.57	ปานกลาง
3. นิยามศัพท์ถูกต้อง ชัดเจนและสามารถวัดได้	4.53	0.40	มากที่สุด
4. กรอบแนวคิด/ทฤษฎีมีความชัดเจน	3.96	0.50	มาก
5. วิธีดำเนินการวิจัยถูกต้อง ครบถ้วน	3.36	0.48	ปานกลาง
6. เครื่องมือที่ใช้มีความเหมาะสม	3.91	0.51	มาก
7. สถิติที่ใช้มีความเหมาะสม	4.38	0.45	มาก
8. ผลการวิจัยถูกต้องและครบถ้วนตามวัตถุประสงค์การวิจัย	3.23	0.44	ปานกลาง
9. งานวิจัยมีประโยชน์หรือผลกระทบในวงกว้าง	3.91	0.51	มาก
10. ข้อเสนอแนะมีความชัดเจน	4.53	0.40	มากที่สุด
11. ทุกหัวข้อมีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน	4.22	0.48	มาก
12. ข้อค้นพบก่อเกิดองค์ความรู้ใหม่ที่มีคุณค่า เป็นประโยชน์	3.65	0.54	มาก
เฉลี่ยรวม	**3.91**	**0.47**	**มาก**

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาระดับความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูที่ได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน พบว่า ความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.91, SD. = 0.47) เมื่อจำแนกตามรายการประเมิน พบว่า ความสามารถที่แท้จริงของครูในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอยู่ระหว่างระดับปานกลางถึงมากที่สุด ซึ่งรายการที่มีระดับสูงสุด ($\overline{X}$ = 4.53) คือ ความชัดเจนของชื่อเรื่องการวิจัย นิยามศัพท์ถูกต้อง ชัดเจนและสามารถวัดได้ รวมถึง

ข้อเสนอแนะมีความชัดเจน ส่วนรายการที่มีระดับต่ำสุด ($\overline{X}$ = 3.23) คือ ผลการวิจัยถูกต้องและครบถ้วนตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถและความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู กรณีศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถและความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู

รายการ	r	Sig.	ความหมาย
ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถและความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู	.019	.946	มีความสัมพันธ์กันน้อย

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างการรับรู้ความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู กับ ความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 จำนวน 16 คน พบว่า ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's r) เท่ากับ 0.019 ชี้ให้เห็นว่า มีความสัมพันธ์กันน้อย ผลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างการรับรู้ของครูเกี่ยวกับความสามารถของตนเองกับผลการประเมินความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1) ผลการศึกษาระดับการรับรู้ความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 ได้ว่าการรับรู้ความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูอยู่ในระดับมาก

2) ผลการศึกษาความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 ได้ว่าการรับรู้ความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูอยู่ในระดับมาก

3) ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถและความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 ได้ว่ามีความสัมพันธ์กันน้อย

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถและความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ผู้วิจัยอภิปรายประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

1) การศึกษาการรับรู้ความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 ได้ผลการศึกษาว่าอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าครูส่วนใหญ่มีความมั่นใจในศักยภาพของตนเองในการทำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และอาจเป็นผลมาจากการที่ได้รับการอบรมในโครงการมหาวิทยาลัยธนบุรีกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่น โรงเรียนระดับประถมศึกษาและขยายโอกาสสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 ที่เกี่ยวกับการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน หรือประสบการณ์ตรงในการทำวิจัยมาก่อน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Baysal & Mutlu (2021) กล่าวว่า โปรแกรมการพัฒนาวิชาชีพครูมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความเชื่อในการรับรู้ความสามารถของตนเองของครู และมีข้อเสนอแนะว่าควรส่งเสริมให้ครูได้เข้าร่วมโปรแกรมในลักษณะดังกล่าว การที่ครูส่วนใหญ่มีความมั่นใจในศักยภาพของตนเอง อาจเป็นผลมาจากประสบการณ์ที่ได้รับจากการอบรมหรือการลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งเป็นไปตามหลักการของ "การรับรู้ความสามารถของตนเอง" (self-efficacy) ของ Bandura (1997) ที่มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง เมื่อครูเชื่อมั่นในความสามารถ ก็มีแนวโน้มที่จะตั้งเป้าหมายที่ท้าทายขึ้น อดทนต่ออุปสรรค และมุ่งมั่นพัฒนาการสอนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Zee & Koomen. (2016) ที่พบว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองของครูมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ การปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียน รูปแบบพฤติกรรมและการปฏิบัติของครูที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของชั้นเรียน และปัจจัยพื้นฐานที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตใจของครู ซึ่งรวมถึงความสำเร็จส่วนบุคคล ความพึงพอใจในงาน และความผูกพันต่อองค์กร ในทางกลับกัน พบความสัมพันธ์เชิงลบระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองของครูกับปัจจัยที่นำไปสู่ภาวะหมดไฟในการทำงาน (burnout) อีกด้วย

2) การศึกษาการรับรู้ความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 ได้ผลการศึกษาว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าการประเมินผลของผู้เชี่ยวชาญต่อผลงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู สะท้อนให้เห็นว่าครูส่วนใหญ่สามารถทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้จริงในภาคปฏิบัติ ซึ่งครอบคลุมถึงขั้นตอนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน Yoo (2016) กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถของครูเพิ่มสูงขึ้น เป็นผลมาจากประสบการณ์การพัฒนาวิชาชีพ และการวิเคราะห์ตนเองของครูเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงการรับรู้ความสามารถของตนเอง อย่างไรก็ตาม แม้ความสามารถที่แท้จริงจะอยู่ในระดับมาก แต่เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ควรมีการติดตาม สนับสนุน และส่งเสริมอย่างต่อเนื่องจากต้นสังกัด โดยเฉพาะการสร้างโอกาสในการนำเสนอผลงานวิจัย การจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และการพัฒนาศักยภาพของครูผ่านกิจกรรมวิจัยในระดับโรงเรียนและเครือข่าย

3) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถและความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 ได้ผล

การศึกษาว่าอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า แม้ว่าครูบางคนจะมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองในการทำวิจัย แต่อาจยังขาดทักษะหรือประสบการณ์ที่เพียงพอในการดำเนินงานวิจัยจริง หรือในทางกลับกัน บางคนอาจมีความสามารถจริงแต่กลับประเมินตนเองต่ำกว่าความเป็นจริง ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Bandura (1997) ที่อธิบายว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นเพียงความเชื่อที่บุคคลมีต่อความสามารถของตน มิได้หมายถึงความสามารถที่แท้จริงโดยตรง ซึ่งการที่บุคคลจะมีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูง ไม่ได้แปลว่าจะมีความสามารถที่แท้จริงสูงตามเสมอไป เนื่องจากปัจจัยอื่น ๆ เช่น ประสบการณ์ตรง การได้รับการเสริมแรงทางบวก หรือแม้แต่ความเข้าใจผิดในความสามารถตนเอง ล้วนส่งผลต่อระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองได้

ประเด็นสำคัญที่ค้นพบจากการวิจัย คือ แม้ว่าค่าเฉลี่ยของ “การรับรู้ความสามารถ” และ “ความสามารถที่แท้จริง” จะอยู่ในระดับสูงทั้งคู่ โดยมีคะแนนอยู่ระหว่าง 3.6-5.0 และ 19-26 ตามลำดับ แต่ตัวแปรทั้งสองกลับไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติ ปรากฏการณ์นี้อธิบายได้ว่า การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation) ไม่ได้ขึ้นอยู่กับระดับคะแนนเฉลี่ย แต่เป็นการตรวจสอบว่าค่าของตัวแปรทั้งสองมีการแปรผันตามกันอย่างเป็นระบบหรือไม่ ผลการวิจัยจึงชี้ให้เห็นว่า แม้ครูโดยรวมจะมีความสามารถและความเชื่อมั่นสูง แต่ลำดับคะแนนของแต่ละบุคคลในสองตัวแปรนี้กลับไม่สอดคล้องกัน ซึ่งเป็นประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายได้จากปรากฏการณ์ทางจิตวิทยา กล่าวคือ กลุ่มผู้มีความสามารถน้อยอาจประเมินตนเองสูงเกินจริง (Dunning-Kruger effect) (Kruger & Dunning, 1999) ในขณะที่กลุ่มผู้มีความสามารถสูงกลับประเมินตนเองต่ำกว่าความเป็นจริง (Impostor Syndrome) (Clance & Imes, 1978) เมื่อแนวโน้มที่สวนทางกันนี้มารวมกันจึงทำให้ความสัมพันธ์เชิงเส้นหายไป นอกจากนี้ ความแตกต่างของสิ่งที่เป็นเครื่องมือวัด นั่นคือความรู้เชิงทฤษฎีเทียบกับความเชื่อมั่นในการปฏิบัติ รวมถึงลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถใกล้เคียงกันเกินไป ก็เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ค่าสหสัมพันธ์ต่ำได้เช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยที่พบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 มีระดับการรับรู้ความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก และความสามารถที่แท้จริงก็อยู่ในระดับมากเช่นกัน อย่างไรก็ตาม ค่าความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถกับความสามารถที่แท้จริงปรากฏว่าอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความคลาดเคลื่อนระหว่างการประเมินตนเองกับความสามารถที่ปรากฏจริงในทางปฏิบัติ ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1) โรงเรียนสามารถนำผลการประเมินนี้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาวิชาชีพครูรายบุคคล โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินตนเองและการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อจัดกลุ่มความสามารถ และพัฒนาแผนการส่งเสริมที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่ม

2) จัดอบรมหรือพัฒนาเชิงปฏิบัติการที่เน้นทักษะการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าครูจะรับรู้ว่าตนมีความสามารถในระดับมาก แต่จากผลการศึกษาพบว่า ความสามารถจริงยังมีความแตกต่างในระดับ

บุคคล ดังนั้นหน่วยงานทางการศึกษา เช่น สำนักงานเขตฯ ควรจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างสม่ำเสมอ โดยเน้นทักษะเฉพาะด้าน เช่น การวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนรายงานวิจัย หรือการออกแบบเครื่องมือวิจัย

3) ส่งเสริมการสะท้อนตนและการให้ข้อเสนอแนะ เชิงวิจัยระหว่างครูและผู้เชี่ยวชาญ จากการที่ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้กับความสามารถจริงอยู่ในระดับต่ำ แสดงว่าอาจมีการประเมินตนเองคลาดเคลื่อน ดังนั้นการมีระบบพี่เลี้ยง (Mentoring system) ที่ให้ครูได้รับคำแนะนำเชิงลึกจากผู้เชี่ยวชาญอย่างต่อเนื่องจะช่วยพัฒนาทั้งการรับรู้และความสามารถจริงไปพร้อมกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

จากข้อค้นพบของการวิจัยในครั้งนี้ อาจมีข้อจำกัดในด้านขอบเขตของกลุ่มตัวอย่าง การวัดตัวแปร และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต ดังนี้

1) ควรเพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างหรือขยายพื้นที่การศึกษาให้ครอบคลุมหลายเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเพิ่มความหลากหลายของข้อมูล และสามารถนำผลไปสรุปอ้างอิงในระดับที่กว้างขึ้น

2) ควรใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยผสานระหว่างการใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์เชิงลึก และการวิเคราะห์ผลงานวิจัยจริงของครู เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สะท้อนถึงความสามารถอย่างแท้จริง รวมถึงสาเหตุของความคลาดเคลื่อนระหว่างการรับรู้กับผลการประเมินจริง

3) ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถที่แท้จริงในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เช่น แรงจูงใจในการทำวิจัยการรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร หรือประสบการณ์ด้านการทำวิจัย ซึ่งปัจจัยเหล่านี้อาจมีผลต่อการพัฒนาความสามารถที่แท้จริงอย่างมีนัยสำคัญ

บรรณานุกรม

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). **การวิจัยเบื้องต้น.** สุวีริยาสาส์น.

วณิชชา สิทธิพล. (2562). **การพัฒนากระบวนการเสริมสร้างความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูอนุบาลโดยใช้หลักการประเมินเพื่อการเรียนรู้และชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ** (วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

สมนึก ภัททิยธนี. (2567). การสร้างแบบสอบถามหรือแบบวัด. **วารสารวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการมหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น**, *1*(2), 1–17.

สุภาพร สุดบรรทัด. (2562). การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนกับจริยธรรมการวิจัย. **วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร**, *14*(1), 1–12.

Bandura, A. (1997). **Self-efficacy: The exercise of control**. W.H. Freeman.

Baysal, Y. E., & Mutlu, F. (2021). The effect of professional development programs on teachers' self-efficacy beliefs in science teaching: A meta-analysis study. *International* **Journal of Contemporary Educational Research**, 8(4), 1–15.

Clance, P. R., & Imes, S. A. (1978). The imposter phenomenon in high achieving women: Dynamics and therapeutic intervention. *Psychotherapy: Theory,* **Research & Practice,** *15*(3), pp. 241–247. https://doi.org/10.1037/h0086006

Cohen, J. (1988). **Statistical power analysis for the behavioral sciences.** (2nd ed.). Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Darling-Hammond, L. (2017). Teacher education around the world: What can we learn from international practice?. **European Journal of Teacher Education**, *40*(3), 291–309.

Dunning, D. (2011). The Dunning–Kruger effect: On being ignorant of one's own ignorance. In J. Olson & M. Zanna (Eds.), **Advances in experimental social psychology***, 44,* 247–296. Academic Press.

Hattie, J. (2012). **Visible learning for teachers: Maximizing impact on learning**. Routledge.

Kemmis, S., McTaggart, R., & Nixon, R. (2014). **The action research planner: Doing critical participatory action research**. Springer.

Kruger, J., & Dunning, D. (1999). Unskilled and unaware of it: How difficulties in recognizing one's own incompetence lead to inflated self-assessments. **Journal of Personality and Social Psychology**, *77*(6), pp. 1121–1134. https://doi.org/10.1037/0022-3514.77.6.1121

Lewin, K. (1946). Action research and minority problems. Journal of Social Issues, 2(4), 34–46. Yoo, J. H. (2016). The effect of professional development on teacher efficacy and teachers' self-analysis of their efficacy change. **Journal of Teacher Education for Sustainability**, *18*(1), pp. 84–94.

Zee, M., & Koomen, H. M. Y. (2016). Teacher self-efficacy and its effects on classroom processes, student academic adjustment, and teacher well-being: A synthesis of 40 years of research. **Review of Educational Research**, *86*(4), 981–1015. https://doi.org/10.3102/0034654315626801